

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

**o radu i aktivnostima Savske komisije
za razdoblje od 1. travnja 2013. do 31. ožujka 2014.**

Svibanj 2014.

SADRŽAJ

Uvod.....	5
1. Plovidba.....	7
1.1. Sigurnost plovidbe.....	7
1.2. Tehnički standardi	7
1.3. Sprječavanje onečišćenja vode uzrokovanog plovidbom.....	8
1.4. Infrastruktura plovnog puta	8
2. Integrirano upravljanje vodama	10
2.1. Upravljanje riječnim slivom.....	10
2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata.....	12
2.3. Upravljanje poplavama	12
3. Međusektorska i druga pitanja	14
3.1. Upravljanje informacijama.....	14
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	14
3.3. Ostala razvojna pitanja	15
4. Suradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje dionika.....	16
4.1. Suradnja s međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama..	16
4.2. Suradnja s nacionalnim institucijama.....	17
4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje dionika.....	17
5. Pravna pitanja.....	19
5.1. Protokoli uz <i>Okvirni sporazum</i>	19
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	20
6. Financijska pitanja.....	21
6.1. Proračun	21
6.2. Financiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova	22
6.3. Ostale aktivnosti.....	22
 Dodatak I – Popis članova i zamjenika članova Savske komisije	
 Dodatak II – Popis stručnih skupina Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih u financijskoj godini 2013.	
 Dodatak III – Popis projekata povezanih s <i>Okvirnim sporazumom</i> koji su provedeni, u tijeku ili pokrenuti u financijskoj godini 2013.	
 Dodatak IV – Popis planiranih projekata povezanih s <i>Okvirnim sporazumom</i>	
 Dodatak V – Popis sastanaka s dionicima koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija	
 Dodatak VI – Pregled aktivnosti provedenih tijekom proslave Dana rijeke Save 2013. g.	
 Dodatak VII – Popis skraćenica	

Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC) propisani su *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum)*, a konkretnije Dodatkom I Okvirnom sporazumu – u *Statutu Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Obveza Savske komisije da podnese godišnje izvješće o svome radu i aktivnostima propisana je člankom 10 Dodatka I *Okvirnom sporazumu*.

Na toj je osnovi pripremljeno i *Godišnje izvješće o radu i aktivnostima Savske komisije za 2013. godinu*. *Izvješće* se odnosi na financijsku godinu 2013. Savske komisije, a pokriva razdoblje od 1. travnja 2013. do 31. ožujka 2014. Svi programi rada i planovi rada koji se spominju u *Godišnjem izvješću* također se odnose na navedenu financijsku godinu.

Tijekom izvještajnog razdoblja uloženi su značajni naponi kako bi se ostvario daljnji napredak u provedbi *Okvirnog sporazuma* i dodatno ojačali temelji za buduću provedbu *Okvirnog sporazuma*, što je osiguralo novu posvećenost država stranaka temeljnim aktivnostima Savske komisije. S tom je svrhom održan 4. sastanak država stranaka *Okvirnog sporazuma* (Slika 1) u financijskoj godini 2013. (Sarajevo, 31. svibnja 2013.) te tri sjednice Savske komisije: 32. sjednica (Zagreb, 9. srpnja 2013.), 33. sjednica (Zagreb, 9-10. listopada 2013.) i 34. sjednica (Podgorica, 18-19. veljače 2014.) Osim toga, u tom je razdoblju održano 10 sastanaka stručnih skupina Savske komisije, kao i 34 konferencije, konzultacijske radionice i ostali sastanci s dionicima.



Slika 1. 4. sastanak država stranaka *Okvirnog sporazuma* (Sarajevo, 31. svibnja 2013.)

Rad Savske komisije u financijskoj godini 2013. bio je usmjeren na sljedeće aktivnosti:

- dovršetak faze planiranja (između ostalog, studija i glavnog projekta) za obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save;
- nastavak nacionalnih procedura vezanih uz *Plan upravljanja slivom rijeke Save*, s ciljem usvajanja *Plana* na 5. sastanku država stranaka, koji će se okvirno održati u studenome 2014.;
- daljnje aktivnosti vezane uz izradu *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*;
- nastavak jačanja platforme za razmjenu i uporabu hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save;

- ažuriranje popisa prioriternih projekata, njegova verifikacije u kontaktima s glavnim nacionalnim info točkama za *Strategiju EU-a za dunavsku regiju*, te priprema novih projektnih prijedloga;
- ubrzavanje nacionalnih postupaka koji prethode konačnoj harmonizaciji *Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*;
- financijsko i administrativno upravljanje, kao i razvoj internih propisa Savske komisije;
- razmatranje mogućnosti i elaboriranje opcija za širenje višedioničke platforme, s ciljem da ta platforma u provedbu *Okvirnog sporazuma* uključi vladin, nevladin, poslovni i akademski sektor.

Osim napretka postignutog u glavnim područjima rada, glavna postignuća Savske komisije u financijskoj godini 2013. uključuju:

- daljnju integraciju zaštite okoliša u razvoj gospodarskih aktivnosti, poput razvoja plovidbe i turizma;
- integraciju pristupa odozgo prema dolje („top-down“) i odozdo prema gore („bottom-up“) kroz daljnje jačanje uključivanja dionika u proces provedbe *Okvirnog sporazuma*;
- pojačanu vidljivost procesa provedbe *Okvirnog sporazuma* i Savsku komisiju kao koordinatora procesa, u državama strankama i drugdje;
- daljnje širenje promotivnih aktivnosti, uključujući organizaciju Dana rijeke Save 2013., izdavanje službenog glasila Savske komisije, *Savskog vjesnika*, i specijaliziranih publikacija, ažuriranje web stranice te priprema promotivnih materijala Savske komisije.

Udio vanjskog financiranja za regionalne projekte vezane uz *Okvirni sporazum* i dalje je u porastu i dosegno je razinu od 87% (preostalih 13% osigurano je iz davanja država stranaka). Vrlo je vjerojatno da će postotak vanjskog financiranja i ubuduće ostati na visokoj razini, s obzirom na to da je 11 prioriternih projekata Savske komisije dobilo oznaku ili pismo preporuke *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, i da se za ostale planirane projekte također očekuje da se oslone na vanjske izvore financiranja.

Na temelju *Deklaracija* s 3. i 4. sastanka država stranaka *Okvirnog sporazuma*, nastavile su se razmatrati mogućnosti da odluke Savske komisije u određenim područjima upravljanja vodama postanu pravno obvezujuće.

Potpisan je Memorandum o razumijevanju o suradnji između Savske komisije i Crne Gore, koji pruža dobru osnovu za temeljitu suradnju s Crnom Gorom na tehničkoj razini, do njihova punopravnog članstva u Savskoj komisiji.

U nastavku ovoga dokumenta predstavljen je detaljan pregled aktivnosti Savske komisije. Kako bi informacije bile što potpunije, osigurani su dodaci samom *Izvjješću*. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije nalazi se u Dodatku I, a popis aktivnih stručnih skupina Savske komisije, zajedno s pregledom njihovih sastanaka u financijskoj godini 2013., u Dodatku II ovome *Izvjješću*. Projekti povezani s *Okvirnim sporazumom* koji su provedeni, u tijeku ili pokrenuti tijekom izvještajnog razdoblja navedeni su u Dodatku III, dok su planirani projekti popisani u Dodatku IV. Kratak pregled aktivnosti vezanih uz sudjelovanje javnosti i uključivanje dionika osiguran je u Dodacima V i VI. Popis skraćénica može se pronaći kao Dodatak VI ovome *Izvjješću*.

1. Plovidba

S obzirom na *Strategiju provedbe Okvirnog sporazuma i Plan rada Savske komisije za financijsku godinu 2013.*, aktivnosti Savske komisije u području plovidbe bile su usredotočene na obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save te daljnju harmonizaciju i poboljšanje regulatornog okvira na regionalnoj i europskoj razini, osobito kad je riječ o kvalifikacijama posade i pravilima plovidbe.

1.1. Sigurnost plovidbe

U financijskoj godini 2013. Savska komisija je aktivno sudjelovala u procesu daljnje harmonizacije i nadgradnje pravila plovidbe u okviru UNECE-a. Iz toga je procesa proizašla radna verzija 5 *Europskog pravilnika za unutarnje vodne putove (CEVNI)*, za koju se očekuje da će biti usvojena 2014. g., kao i veoma visoka razina usklađenosti pravila između Savske komisije i komisija za plovidbu za rijeke Dunav, Rajnu i Moselle.

Istovremeno je završena izrada novog poglavlja 12 o *Pravilima plovidbe u slivu rijeke Save - Pravila za inspekciju sigurnosti plovidbe*. Cilj mu je da se postupak inspekcije na rijeci Savi uskladi što je više moguće, a time i poveća sigurnost plovidbe, osobito na rubnim dijelovima plovnog puta. To će također biti osnova za razvoj web aplikacije za inspekciju sigurnosti, s ciljem da se omogući skladištenje i korištenje inspekcijskih podataka za cijelu rijeku Savu na usklađen način.

Savska komisija nastavila je aktivno sudjelovati u radu Zajedničke stručne skupine za stručne kvalifikacije i standarde obuke u okviru Europske komisije, s ciljem razvoja novog europskog okvira za stručne kvalifikacije i standarde obuke. U izvještajnom razdoblju dogovorene su opće mjere za daljnji razvoj stručnih kvalifikacija i standarda obuke za članove posade u unutarnjoj plovidbi.

Nastavljen je razvoj *Indikatora riječnih kilometara* za sektor uzvodno od Siska, u suradnji s nadležnim tijelima u Hrvatskoj, i pripremljen je prvi koncept *Indikatora*.

Nakon niza konzultacija sa stručnjacima iz država stranaka, pripremljena je konačna verzija *Priručnika za plovidbu na rijeci Savi* (Slika 2). Očekuje se da će *Priručnik* biti tiskan početkom financijske godine 2014.

1.2. Tehnički standardi

Što se tiče tehničkih zahtjeva za plovila na unutarnjim plovnim putovima, Savska komisija je primila verziju *Tehničkih pravila EU-a za plovila* na hrvatskom jeziku i započelo je brušenje teksta, kojemu su prethodile konzultacije s nadležnim tijelima država stranaka, kako bi se utvrdila minimalna razina standarda koji su prihvatljivi svim državama strankama. Savska komisija nastavila je sa svojim aktivnim sudjelovanjem u radu UNECE-a i tijela EU-a odgovornih za *Tehnička pravila* te organizirala sastanak UNECE-ove skupine volontera na temu razvoja *Tehničkih pravila* koji se održao od 4. do 6. lipnja u prostorijama Savske komisije u Zagrebu.



Slika 2. Priručnik za plovidbu na rijeci Savi (2014)

1.3. Sprječavanje onečišćenja vode uzrokovanog plovidbom

Kao promatrač i član Međunarodnog savjetodavnog odbora projekta *COWANDA*, Savska komisija sudjeluje u Projektu s naglaskom na izradu nacrtu *Konvencije o upravljanju brodskim otpadom u slivu rijeke Dunav* i moguću ulogu riječnih komisija u budućem međunarodnom procesu ugovaranja konvencije.

1.4. Infrastruktura plovnog puta

Države stranke i Savska komisija nastavili su svoje aktivnosti na obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi sa sljedećim rezultatima:

- Izrada glavnog projekta plovnog puta rijeke Save na dionici Brčko-Sisak započela je 16. svibnja 2013. U početnoj fazi, na temelju analize postojeće dokumentacije i primjedbi iz nevladinih organizacija, predloženo je proširenje opsega posla i proračuna te produženje trajanja projekta. Republika Hrvatska načelno se složila s potrebom za daljnjim dodatnim poslom i u tome je smislu zatražena detaljna analiza prijedloga. Projekt je trenutačno obustavljen budući da je analiza još u tijeku, i raspravlja se o izmjenama i dopunama ugovora o Projektu. Savska komisija članica je upravnog odbora Projekta.
- U pogledu razminiravanja plovnih putova u BiH, natječajni postupak je u tijeku i očekuje se da će završiti početkom financijske godine 2014.
- *Studija utjecaja na okoliš* za dionicu plovnog puta Brčko – Beograd trebala je biti završena do kraja 2013., ali rok je produžen još 1,5 g. Glavni razlog produženja ugovora je kašnjenje s pripremom glavnog projekta, koji je potreban za izradu kvalitetne studije utjecaja na okoliš. Produženje ugovora smatralo se dobrim rješenjem za koordinirani razvoj studije utjecaja na okoliš i glavnog projekta plovnog puta.
- Projekt *Pripremni radovi, glavni projekt i natječajna dokumentacija za građevinske radove na obnovi plovnog puta do klase Va od Beograda do Brčkog (od rkm 0 do rkm*

234) pokrenut je inicijalnim, kick-off sastankom održanim 18. listopada 2013. u Sarajevu.

- Utvrđen je upravni odbor Projekta. Osim predstavnika BiH, Upravni odbor također uključuje i predstavnike iz Hrvatske, Srbije i Savske komisije.
- Savska komisija sudjelovala je u aktivnostima u sklopu projekta *Zagreb na Savi* (u okviru projekta istražuju se mogućnosti proširenja plovnosti rijeke Save uzvodno od Siska prema Sloveniji).
- Što se tiče aktivnosti razvoja luka, Savska komisija sudjelovala je u razvoju *Master plana za novu luku Sisak* i *Preliminarnog rješenja za terminal opasnog tereta pri luci Slavonski Brod*. Oba su dokumenta završena i predstavljena dionicima.

Ove aktivnosti prati i koordinira Odbor koji je 2011. g. osnovala Savska komisija. Među članovima Odbora nalaze se predstavnici nadležnih ministarstava država stranaka, kako iz sektora upravljanja vodama/očuvanja prirode/zaštite okoliša, tako i iz sektora plovidbe, te predstavnici međunarodnih organizacija (ICPDR, Dunavska komisija) i dionika (nevladine udruge te gospodarski sektor/sektor plovidbe), čime se osigurava dobro uravnotežena zastupljenost sektora u postupku praćenja i koordinacije. 5. sastanak Odbora održan je 3. prosinca 2013.

U okviru aktivnosti razvoja RIS-a, Savska komisija pripremila je nacrt *Smjernica RIS-a za rijeku Savu*, nacrt *Elektroničkog izvješćivanja (ERI)* i *Standarda za obavijesti skiperima (NtS)*. Konzultacije o dokumentima odvijaju se u okviru *Ad-hoc* stručne skupine za RIS. Implementacija RIS-a dovršena je u sektoru rijeke Save u Srbiji i započela je u hrvatskom sektoru.

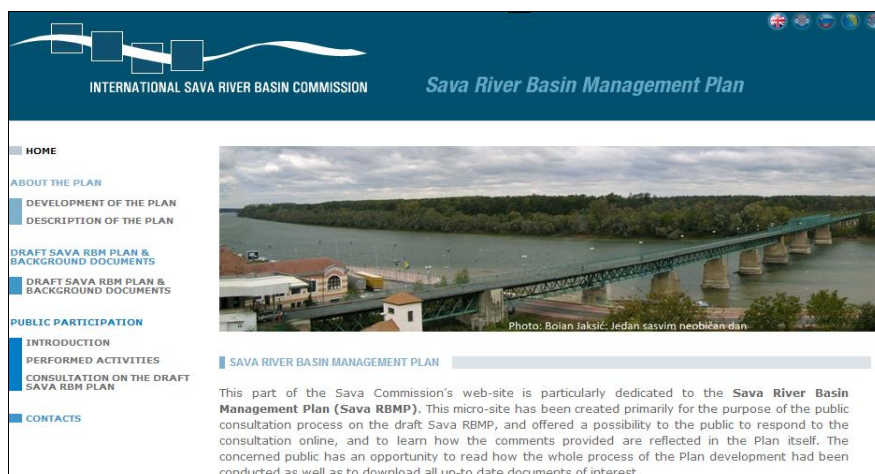
Savska komisija također je sudjelovala u radu Upravnog odbora za prioritarno područje 1A *Strategije EU-a za dunavsku regiju* s ciljem podupiranja razvoja plovidbe i promicanja mogućnosti prometa po rijeci Savi u sklopu Osnovne europske transportne mreže.

2. Integrirano upravljanje vodama

Aktivnosti Savske komisije povezane s integriranim upravljanjem vodama bile su usmjerene na finalizaciju i/ili daljnji razvoj strateških planova (*Plan upravljanja slivom rijeke Save* i *Plan upravljanja rizikom od poplava*), kao i integriranih sustava (GIS-a te sustava praćenja, predviđanja i ranog upozoravanja na accidente i poplave) za sliv rijeke Save. Značajni su napori, između ostaloga, uloženi u aktivnosti povezane s utjecajima klimatskih promjena, pitanjima nanosa, razvojem hidroloških i hidrauličkih modela, kao i u pripremu raznih projekata i projektnih prijedloga čiji je cilj poticanje suradnje država stranaka u prioritarnim područjima suradnje.

2.1. Upravljanje riječnim slivom

Plan upravljanja slivom rijeke Save, pripremljen u skladu s *Okvirnom direktivom o vodama* EU-a (EU WFD), pod koordinacijskim okriljem Savske komisije, zasigurno predstavlja ključnu prekretnicu u suradnji s državama strankama. Višegodišnji proces pripreme *Plana* završio je u rujnu 2012., kad je nacrt *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, sa svojih 13 dodataka, 22 karte i 10 popratnih dokumenata dostavljen na ocjenu Savskoj komisiji. Na temelju dogovora o modifikacijama *nacrta Plana* (verzija rujan 2012.) s 31. sjednice Savske komisije, revidirani *Plan upravljanja slivom rijeke Save* na svim jezicima dostavljen je Savskoj komisiji u travnju 2013., na nastavak nacionalnih procedura koje prethode službenom usvajanju. Sa svom popratnom dokumentacijom, uključujući dokument javne rasprave, *Plan* je dostupan na mikro-web stranici Savske komisije, izrađenoj posebno za potrebe njegova razvoja (Slika 3). Osim toga, potpuna GIS baza podataka korištena u pripremi *Plana*, zajedno s kartama, poslana je relevantnim institucijama država stranaka u veljači 2014.



Slika 3. Mikro-web stranica Savske komisije posvećena *Planu upravljanja slivom rijeke Save*

Osim pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, u izvještajnom se razdoblju rješavalo nekoliko drugih pitanja vezanih uz isti *Plan*.

Kako bi se ostvario daljnji napredak prema *Planu upravljanja nanosom za sliv rijeke Save*, kao što je predviđeno *Protokolom o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, povezane su aktivnosti nastavljene u okviru projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji je Savska komisija pokrenula 2012., uz potporu i u suradnji s Uredom UNESCO-a u Veneciji i SedNet-a. U financijskoj godini 2013., ravnoteža nanosa za rijeku Savu razrađena je od strane

radne skupine Savske komisije sastavljene od stručnjaka iz svih država stranaka. Ovaj je rad također osigurao analizu i procjenu postojećih podataka o nanosu u slivu, utvrđivanje nedostataka u praćenju i uzorkovanju i nesigurnih podataka, te je urodio prijedlogom učinkovitog sustava praćenja nanosa i preporukom budućih zajedničkih aktivnosti u smjeru njegove uspostave. Rezultati su predstavljeni u izvješću pod naslovom *Procjena ravnoteže nanosa za rijeku Savu* (BALSES). Cijelo će izvješće uskoro biti dostupno na web stranici Savske komisije. Uz financijsku potporu Deltaresa (NL), knjižica koja daje prošireni sažetak izvješća bit će objavljena na engleskom i svim službenim jezicima Savske komisije početkom financijske godine 2014.

Pitanja klimatskih promjena uzeta su u obzir u tekućem projektu *Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save* (WATCAP), koji financira i provodi Svjetska banka i kojemu je cilj procijeniti utjecaj promjene klime na sektor voda i predložiti opcije za aktivnosti u sklopu prilagodljivog upravljanja za vodne podsektore, uključujući plovidbu, hidroenergiju, navodnjavanje, zaštitu od poplava, te provesti ekonomsku analizu projekata na kojima se temelje studije podsektora vodnog upravljanja. Projekt je već polučio neke važne rezultate, poput hidrološkog modela sliva rijeke Save, s analizom budućih klimatskih scenarija. Svi ostali konačni rezultati su u nacrtu i očekuje se da će WATCAP biti završen u prvom kvartalu financijske godine 2014. Svi će rezultati biti dostavljeni Savskoj komisiji i državama strankama na daljnje razmatranje. Drugi projekt koji se bavi klimatskim promjenama, *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, službeno je završen 2013. g. Više o konačnim rezultatima projekta nalazi se u podpoglavlju 2.3 ovog *Izvješća*.

Sa svrhom doprinosa daljnjoj integraciji vodne politike s ostalim politikama i nastavkom dijaloga s ključnim dionicima u sektoru, kao specifični ciljevi u upravljanju riječnim slivom, definirani u *Strategiji provedbe Okvirnog sporazuma*, projekt *Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save* pokrenut je u sklopu Programa rada UNECE-ove *Konvencije o vodama 2013.-2015.*, s ciljem procjene povezivanja sektora u odabranim prekograničnim slivovima. Procjenu povezivanja sektora u slivu rijeke Save financijski podupire Švicarska agencija za razvoj i suradnju, kao i Inicijativa za okoliš i sigurnost (ENVSEC). Očekuje se da će projekt pridonijeti boljem razumijevanju međudnosa vode, poljoprivrede, energije i ekosustava u slivu, s ciljem jačanja sinergija i koherentnije politike između sektora voda, poljoprivrede, energije i upravljanja zemljištem. Kao uvod u projekt, UNECE i Savska komisija zajednički su organizirali radionicu (Zagreb, 4.-6. ožujka 2014.) kako bi raspravljali o potrebama i izazovima povezanim uz međusektorsku koordinaciju i suradnju te maksimiziranje koristi od procjene između sektorskih tijela, privatnog sektora i civilnog društva.

Po pitanju podzemnih voda, početni idejni projekt pripremljen je i odobren uz Pismo preporuke u Prioritetnom području 4 (PA4) *Strategije EU-a za dunavsku regiju* (EUSDR). Što se tiče krškog područja sliva, nastavila se provedba važnog vanjskog projekta *Zaštita i održivo korištenje prekograničnog sustava akvifera dinarskog karsta* (DIKTAS), pokrenutog 2010., i prati je Savska komisija. Završit će do kraja 2014.

Konačno, provedene su aktivnosti prikupljanja sredstava za šest regionalnih projekata za sliv rijeke Save (projekti br. 3-8 u Dodatku IV), s tim da su svi ili uključeni kao koraci u plan EUSDR PA4, ili su dobili pismo preporuke kao isto prioritetno područje EUSDR-a. Za provedbu ovih projekata ciljati će se primarno na EU fondove kao moguće izvore financiranja.

2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Nakon lansiranja nove verzije Sustava ranog upozoravanja na opasnost od nesreća (AEWS), izgrađenog na uspješnim funkcijama prethodnog sustava i poboljšanog modernim web alatima, 1. ožujka 2013., provedena su dva testa sustava u izvještajnom razdoblju (21. studenog 2013. i 3. ožujka 2014.) Glavni ciljevi testova bili su provjeriti funkcioniranje sustava, suradnju Glavnih međunarodnih centara za uzbunjivanje (PIAC) u upravljanju iznenadnim onečišćenjem koje se širi nizvodno, kao i funkcioniranje PIAC-a 24 sata dnevno 7 dana u tjednu.

Rezultati oba testa pokazali su da su PIAC-i bili u stanju izvršiti svoje osnovne zadatke u okviru ažuriranog sustava, dok je u pogledu 24-satne pripravnosti bilo nekih problema (posebno u BiH i Srbiji). Novi sustav za upravljanje hitnim situacijama i rano djelovanje u Srbiji, koji je predstavljen na 17. sastanku PEG APC-a, stalna stručna skupina procijenila je kao pozitivan korak u smjeru 24-satnog funkcioniranja PIAC-a u Srbiji.

Osim toga, traženo je financiranje za projekt *Sigurnosni sustav za upravljanje onečišćenjem voda za sliv rijeke Save*, prethodno odobrenim Pismom preporuke u sklopu PA5 *Strategije EU-a za dunavsku regiju* (projekt br. 11 u Dodatku IV). Glavni ciljevi projekta su razviti sustav za podršku zajedničkom odlučivanju i učinkovit sustav za ranu kontrolu akcidenata, kako bi se poboljšala međudržavna suradnja institucija uključenih u upravljanje vodama i onih koje su uključene u civilnu zaštitu, te kako bi se integrirali različiti sektori kao potencijalni izvori slučajnog onečišćenja (plovidba, industrija, cestovni i željeznički promet).

2.3. Upravljanje poplavama

Pripremne aktivnosti za izradu *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* nastavljene su u 2013., u skladu s *Direktivom o poplavama* EU-a, kao što je predviđeno *Protokolom o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*.

Niz aktivnosti proveden je u sklopu pilot projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, koji je financiran u okviru UNECE-a. Projekt je službeno završio u prosincu 2013., sa sljedećim rezultatima:

- Izvješće o već završenim ili tekućim projektima planiranja upravljanja rizikom od poplave u slivu rijeke Save,
- Izvješće o zakonskom okviru koji se odnosi na planiranje upravljanja rizikom od poplava i prilagodbu klimatskim promjenama (prekogranično i nacionalno)
- Simulacija klimatskih modela za procjenu utjecaja klimatskih promjena na temperaturu i oborine u slivu rijeke Save te izvješće o rezultatima,
- Hidrološki model sliva rijeke Save za procjenu utjecaja klimatskih promjena na vodni režim rijeke Save i odgovarajuće izvješće,
- Izvješće o inicijalnoj procjeni ugroženosti od poplava u slivu rijeke Save,
- Izvješće o mjerama prilagodbe klimatskim promjenama za zaštitu od poplava u slivu rijeke Save,
- Nacrt programa za razvoj *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, i
- Procjena potrebe za podacima i informacijama za pripremu zajedničkog Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save te geobaze za pohranjivanje podataka o poplavama, područjima potencijalnog značajnog rizika od poplava, opasnosti od poplava, osjetljivosti i rizika.

O svim rezultatima pilot projekta raspravljalo se unutar šire skupine dionika iz cijelog sliva rijeke Save, primarno s onima relevantnima za upravljanje rizikom od poplava i pitanja klimatskih promjena u zemljama, na nekoliko sastanaka i na završnoj radionici (održanoj 5.-6. lipnja 2013. u Zagrebu). Ovi rezultati projekta predstavljaju dobru osnovu za daljnji napredak suradnje država stranaka u upravljanju poplavama, u skladu s akcijama dogovorenima *Protokolom i Strategijom provedbe Okvirnog sporazuma*.

Zajedničko izvješće *Preliminarne procjene rizika od poplava (PFRA)* za sliv rijeke Save izradila je Stalna stručna skupina za sprječavanje poplava (PEG FP). Zajedničko *Izvješće PFRA* popraćeno je kartom koja prikazuje nacionalna Područja potencijalnog značajnog rizika od poplava (APSFR). Ovo izvješće predstavlja zajednički napor država stranaka u smjeru provedbe EU *Direktive o poplavama* u slivu rijeke Save, kao i način na koji se informacije o riziku od poplava razmjenjuju između zemalja u slivu. Nastavit će se dijalog i koordinacija aktivnosti usklađivanja APSFR-a koja dijele dvije ili više zemalja stranaka. Zajedničko *Izvješće PFRA* bit će dovršeno i objavljeno u prvom kvartalu financijske godine 2014.

Savska komisija potpomogla je projekt *WATCAP* i pilot projekt UNECE-a tako što je dala smjernice za hidrološke modele razvijene u sklopu tih dvaju projekata. Rezultati modeliranja predstavljeni su Savskoj komisiji i uskoro će biti predani imenovanim institucijama država stranaka, zajedno s hidrauličkim modelom rijeke Save (inicijalno razvijenom u suradnji s USACE-om i dalje unaprijeđenim od strane Savske komisije).

Budući da se ovi modeli mogu smatrati preliminarnima, potreban je dodatni napor kako bi se njihova funkcionalna uporaba prilagodila potrebama kartiranja poplava, kao podrška sustavu predviđanja poplava i za analizu alternativa u sklopu budućih projekata zaštite od poplava. Stoga su predložena dva projekta za unaprjeđenje hidroloških i hidrauličkih modela:

- *Unaprjeđenje upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save poboljšavanjem hidrološkog modela za bolje predviđanje i planiranje*, dostavljen UNECE-u/ENVSEC-u, i
- *Sliv rijeke Save, uz podršku USACE-a – 2. faza*; dostavljen Zapovjedništvu američkih snaga u Europi.

Prijedlog projekta izravno je povezan s ostvarivanjem odredbi *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* i *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Dostavljen je u 11. krugu WBIF-ova poziva na dostavu prijedloga i uključuje dvije komponente:

- *Plan upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*, uključujući *Program mjera*, i
- Sustav upozorenja i predviđanja poplava za sliv rijeke Save, čime su pokrivena dva prioritetna projekta vezana uz upravljanje poplavama (projekti br. 9 i 10 u Dodatku IV), koji su prethodno odobreni Pismom preporuke u sklopu *Strategije EU-a za dunavsku regiju*.

3. Međusektorska i druga pitanja

3.1. Upravljanje informacijama

Prema *Strategiji GIS-a za sliv rijeke Save* koju je Savska komisija usvojila 2008., razvoj GIS-a za sliv rijeke Save planiran je u tri faze: uspostavljanje ključnih funkcionalnosti (Faza 1), razvoj i implementacija naprednih alata, kartiranje i usluge izvješćivanja (Faza 2), i razvoj i implementacija naprednih dinamičnih alata i usluga (Faza 3).

U sklopu implementacije darovnice EU-a Savskoj komisiji pod nazivom *Potpora Savskoj komisiji u izradi i provedbi Plana upravljanja slivom rijeke Save*, postignuto je sljedeće:

- Kupljen je hardver za GIS za sliv rijeke Save (serveri za podatke i aplikacije),
- Precizirani su setovi GIS podataka koji se koriste za svrhe Analize sliva rijeke Save i *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, a karte su pripremljene na engleskom i na svim službenim jezicima.

Ovi setovi podataka, u obliku baze geopodataka, poslužit će kao osnovni ulazni podaci za budući GIS sliva rijeke Save.

Budući da 1. faza GIS-a za Savu nije bila u potpunosti provedena u okviru darovnice EU-a za vrijeme pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, novi prijedlog projekta pripremljen je u financijskoj godini 2013. i dostavljen EU-u. Nova je darovnica odobrena u 4. kvartalu financijske godine 2013. i nastavljena je provedba preostalih aktivnosti 1. faze za uspostavu GIS-a za sliv rijeke Save, dok je nastavak projekta (koji je obuhvatio Faze 2 i 3) uključen kao jedna od osnova u planu PA4 *Strategije EU-a za dunavsku regiju* (projekt br. 12 u Dodatku IV).

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

U suradnji s relevantnim nacionalnim institucijama država stranaka (ministarstva zaštite okoliša i/ili upravljanja vodama, agencije za vode i nacionalne hidrometeorološke službe - NHMS), Savska komisija uspostavila je platformu za razmjenu i korištenje hidroloških i meteoroloških informacija kroz:

- Izradu godišnjeg sažetka vodnog režima na relevantnim mjernim postajama u slivu rijeke Save, uključujući podatke o vodostaju, dnevnom ispuštanju vode, ispuštanju suspendiranog nanosa i padalinama. Do sad su pripremljeni Hidrološki godišnjaci za godine od 2006. do 2010., koji su dostupni na web stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/publication>). Novi će godišnjaci biti pripremljeni nakon što zemlje dostave relevantne podatke. Punu podršku nastavku aktivnosti na pripremi i objavi Hidrološkog godišnjaka dali su ravnatelji NHMS-ova, izrazivši svoju predanost ulaganju napora da se ubuduće dostupnost podataka za prethodnu godinu osigura u prvoj sljedećoj godini;
- Uspostavu trajnih veza s bazama podataka NHMS-ova. Podaci o dogovorenim hidrološkim parametrima (vodostaj i promjene razine vode, ispuštanje, temperatura vode) s dogovorenih mjernih postaja u slivu kontinuirano se prikazuju na web stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/hydro/>). Sličan sustav za meteorološke podatke još je u razvoju i nije dostupan široj javnosti.

Uzevši u obzir da je razmjena podataka i informacija provjerene kvalitete ključan element pri poduzimanju aktivnosti u slivu, u rasponu od upozorenja i predviđanja poplava do različitih

aspekata upravljanja vodnim resursima, Savska komisija je pokrenula razvoj *Politike razmjene hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save* uz podršku Svjetske meteorološke organizacije. Glavni ciljevi dokumenta su definirati procedure, kao i minimalnu razinu razmjene hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu. Nakon konzultacija s *Ad-hoc* stručnom skupinom za hidrološka i meteorološka pitanja (Ah HM EG) i provjere od strane stalnih stručnih skupina Savske komisije, konačno prihvaćanje i potpisivanje dokumenta planira se u financijskoj godini 2014.

Osim toga, pripremljen je *Program za razvoj hidrološke studije za sliv rijeke Save*. Idejni projekt razvoja *Hidrološke studije* već je ranije odobren Pismom preporuke u sklopu EUSDR PA4 (projekt br. 13 u Dodatku IV).

3.3. Ostala razvojna pitanja

Održivi riječni turizam definiran je na 2. sastanku država stranaka (Beograd, 1. lipnja 2009.) kao područje budućeg rada Savske komisije. Od tada je proveden cijeli niz aktivnosti na ovom području, kao što je priprema prvog *Nautičkog i turističkog vodiča za rijeku Savu* ikada, koji je izrađen i objavljen u suradnji s Forumom regionalnih gospodarskih komora država stranaka (ERUSRS), i priprema projektnih prijedloga za *Master plan za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save* i *Uspostava pontonske mreže za turistička plovila duž rijeke Save* (projekti br.1-2 na "popisu B", u Dodatku IV).

U izvještajnom su razdoblju finalizirane *Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save* u sklopu projekta *Promicanje razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save*, koji je provela Savska komisija u suradnji s Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj i uredom REC-a u Hrvatskoj. Planirano je da dokument posluži kao stručni doprinos donositeljima odluka i smjernica nacionalnom strateškom planiranju razvoja ekoturizma. U tome smislu, Savska komisija je na svojoj 33. sjednici usvojila Preporuku 2/13, sugerirajući državama strankama da u svojim budućim aktivnostima u području održivog riječnog turizma, posebno u razvoju strateških dokumenata i provedbi povezanih projekata, uzmu *Smjernice* u obzir. Konkretno, *Smjernice* se smatraju dobrom osnovom za projekte poput *Master plana za razvoj ekoturizma u slivu rijeke Save* i *Uspostavljanja „eko-značke“ za sliv rijeke Save* (projekti br. 3-4 na "popisu B", u Dodatku IV). *Smjernice* su dostupne na web stranici Savske komisije <http://www.savacommission.org/publication>.

Nastavljene su pripreme aktivnosti za razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save (projekt br. 5 na "popisu B", u Dodatku IV), u bliskoj suradnji s biciklističkim udrugama kao izravnim krajnjim korisnicima te je na taj način demonstrirana dobra kombinacija pristupa odozgo prema dolje i odozdo prema gore. U svrhu promoviranja projekta organizirana je Biciklistička tura Sava 2013., od ušća do izvora rijeke Save, u sklopu proslave Dana rijeke Save 2013. (vidi Dodatak VI).

Istražuju se mogućnosti financiranja za pet projekata navedenih u Dodatku IV. S ciljem da se predstavnici industrije uključe u proces planiranja razvoja turizma, pokrenute su konzultacije s predstavnicima ERUSRS-a.

4. Suradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje dionika

4.1. Suradnja s međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama

Suradnja Savske komisije s velikim brojem međunarodnih organizacija održala se tijekom izvještajnog razdoblja, s posebnim naglaskom na organizacije i institucije navedene u Članku 5 Okvirnog sporazuma.

Suradnja s ICPDR-om i Dunavskom komisijom službeno se temelji na memorandumu o razumijevanju koji su potpisale obje komisije i koji pruža mogućnosti za blisku suradnju i koordinaciju aktivnosti komisija. Kroz uzajamno sudjelovanje na sjednicama, sastancima stručnih skupina i ostalim događajima komisija, osigurana je koordinacija aktivnosti. Proces provedbe *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički koordiniraju ICPDR, DC i Savska komisija zajedno s Europskom komisijom, nastavio se organiziranjem 5. sastanka o provedbi *Zajedničke izjave* (Zagreb, 4.-5. veljače 2014.) Uključivanje ICPDR-a i DC-a u rad Odbora za praćenje i koordinaciju projekta plovidbe Savom dodatna je sastavnica suradnje s dvije komisije.

Suradnja s UNECE-om dodatno je intenzivirana. Osim sudjelovanja Savske komisije u radnim skupinama UNECE-a i u ostalim događanjima, dvije su organizacije sudjelovale u finalizaciji projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i u inicijalnoj fazi projekta *Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save*, koji se provodi u okviru UNECE-a.

Suradnja Savske komisije s Europskom komisijom bila je usmjerena na zajedničku pripremu nove darovnice EC-a za preostale zadatke 1. faze uspostave GIS-a za sliv rijeke Save i uključenosti Savske komisije u aktivnosti vezane uz implementaciju *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, kako bi se osigurala provedba projekata vezanih uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save u okviru *Dunavske strategije*. Konačno, Savska komisija aktivno je sudjelovala u izradi novog europskog pravnog okvira za stručne kvalifikacije i standarde obuke u području unutarnje plovidbe.

Suradnja s UNESCO-m postupno se razvija. Provedba projekta *Poticanje uključenosti interesnih skupina u upravljanje slivom rijeke Save*, uz podršku ureda UNESCO-a u Veneciji i GWP-Med-a u procesu je finalizacije. Nastavljena je provedba projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji financijski podupire ured UNESCO-a u Veneciji. U sklopu priprema za proslavu Dana rijeke Save 2014., ured UNESCO-a u Veneciji i Savska komisija zajedno su organizirali natječaj za scenarij za strip povezan s vodom i okolišem. Na temelju najboljih scenarija koje su poslali učenici iz škola u slivu rijeke Save, strip će biti napravljen u okviru UNESCO-ve inicijative "H2OoooH" i distribuiran na globalnoj razini.

Suradnja s institucijama američke vlade dodatno je unaprijeđena. U izvještajnom razdoblju bila je usmjerena na pripreme aktivnosti za daljnji razvoj hidroloških i hidrauličkih modela (sliva) rijeke Save uz podršku USACE-a, finalizaciju projekta *Promicanje razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save*, i pripremu prijedloga projekta *Jačanje sudjelovanja javnosti i uključivanja dionika u slivu rijeke Save* koje će potencijalno podržati američka vlada.

Održala se suradnja s ostalim komisijama za plovidbu (npr. Komisija za rijeku Moselle i, posebice, CCNR) te ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. komisije za zaštitu rijeka Rajne, Labe i Odre). Također postoji kontinuirana suradnja s regionalnim organizacijama (OESS, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), međunarodnim financijskim institucijama (Svjetska banka), specijaliziranim organizacijama, udrugama i skupinama (WMO, GIS forum) i poslovnim sektorom (Coca-Cola). Konačno, nastavljeno je održavanje kontakata s Delegacijom Europske komisije u Hrvatskoj i diplomatskim zborom u Republici Hrvatskoj.

4.2. Suradnja s nacionalnim institucijama

U izvještajnom je razdoblju došlo do kontinuirane suradnje Savske komisije s nacionalnim institucijama nadležnima za provedbu *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*.

Osim suradnji vezanoj uz provedbu *Okvirnog sporazuma* općenito, što je također uključivalo sudjelovanje predstavnika država stranaka u radu stručnih skupina Savske komisije, posebna je pozornost posvećena:

- razvoju *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* (ministarstva država stranaka odgovorna za upravljanje vodama i okoliš);
- obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi (ministarstva država stranaka odgovorna za promet unutarnjim plovnim putovima);
- pripremi regionalnih projekata povezanih s *Okvirnim sporazumom* (sva nadležna ministarstva);
- pripremnim aktivnostima u sklopu organizacije proslave Dana rijeke Save i ostale PR aktivnosti vezane uz provedbu *Okvirnog sporazuma* (ministarstva, imenovani predstavnici država stranaka).

Nastavljena je suradnja s predstavnicima država stranaka u provedbenim tijelima *Strategije EU-a za dunavsku regiju*, kako bi se koordinirale akcije nacionalnih predstavnika i Savske komisije u sklopu procesa provedbe *Dunavske strategije*.

Osim s nacionalnim institucijama odgovornima za provedbu *Okvirnog sporazuma*, zadržana je suradnja s ostalim organizacijama, poput one s nacionalnim hidrometeorološkim službama država stranaka, agencijama odgovornima za razvoj i održavanje unutarnjih plovnih putova, lučkim kapetanijama, regionalnim gospodarskim komorama, turističkim organizacijama, fakultetima i institutima koji se bave prirodnim i tehničkim znanostima, svim vrstama tehnologija, očuvanjem prirode itd. Također je zadržana tradicija godišnjih sastanaka s lučkim kapetanima iz sliva rijeke Save, organizacijom 8. sastanka (Ljubljana 17. listopada 2013.)

4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje dionika

Aktivnosti vezane uz sudjelovanje javnosti i uključivanje dionika u sklopu provedbe *Okvirnog sporazuma* kontinuirano rastu. Informacije o provedbi *Okvirnog sporazuma* priopćene su dionicima i široj javnosti putem:

- Službene web stranice Savske komisije (www.savacommission.org), gdje su informacije o aktivnostima, projektima i dokumentima stavljene na raspolaganje široj javnosti i stalno se ažuriraju najnovijim činjenicama i vijestima.
- Službenog glasila Savske komisije, *Savskog vjesnika*, koji izlazi dvaput godišnje kao dvojezična publikacija (na engleskom i jednom od službenih jezika Savske komisije). U izvještajnom razdoblju objavljeni su brojevi 11 i 12 (Slika 4).

- Publikacija i izvješća, uključujući *Hidrološki godišnjak* za godine 2009. i 2010. te brojna izvješća, brošure i letke objavljene od strane Savske komisije i podijeljene na radionicama i sastancima.
- Tekstova za projekte, knjige, biltene i web stranice ostalih organizacija/institucija.
- Objava za tisak i izvještaja za medije, npr. onih povezanih s proslavom Dana rijeke Save.
- Konzultacijskih radionica, javnih prezentacija i ostalih sastanaka s dionicima koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija, prema popisu u Dodatku V.
- Proslave Dana rijeke Save 2013. (detaljan pregled aktivnosti nalazi se u Dodatku VI).



Slika 4. *Savski vjesnik* br. 11 (svibanj 2013.) i br. 12 (studenj 2013.)

Ostale aktivnosti u financijskoj godini 2013. uključivale su:

- Stalno poticanje vladinih i/ili nevladinih organizacija, kao i drugih institucija, da postanu promatrači pri Savskoj komisiji;
- Nastavak procesa provedbe *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, pod zajedničkim vodstvom Savske komisije, ICPDR-a i Dunavske komisije;
- Finalizaciju *Plana sudjelovanja javnosti za sliv rijeke Save*, koji Savska komisija smatra dobrom osnovom za daljnje aktivnosti jačanja sudjelovanja javnosti i uključivanja dionika u proces provedbe *Okvirnog sporazuma*;
- Nastavak rada na pripremi *Studije izvedivosti za uspostavu Savskog partnerstva za vode*, s ciljem razmatranja mogućnosti i razrade opcija za širenje višedioničke platforme u slivu rijeke Save za uključivanje vladinog, nevladinog, poslovnog i akademskog sektora;
- Pripremu prijedloga projekta *Jačanje sudjelovanja javnosti i uključivanja dionika u slivu rijeke Save*, koji će potencijalno podržati američka vlada i čiji je cilj potaknuti jačanje svijesti mlade populacije u slivu rijeke Save i omogućiti uspostavu Vijeća za rijeku Savu, kao savjetodavnog tijela Savske komisije, koje komisija planira osnovati.

5. Pravna pitanja

5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum

Okvirni sporazum određuje nekoliko područja koja bi trebala biti regulirana dodatnim protokolima. U izvještajnom su razdoblju relevantne aktivnosti bile usredotočene na sljedeće protokole uz *Okvirni sporazum*.

Protokol o sprječavanju onečišćenja voda uzrokovano plovidbom uz Okvirni sporazum potpisan je na 2. sastanku država stranaka, 1. lipnja 2009. *Protokol* je usmjeren na sprječavanje, nadzor i smanjenje onečišćenja koje uzrokuju plovila, zadovoljenje tehničkih zahtjeva za opremanje lučkih objekata i ostalih prihvatnih stanica, razvoj najboljih dostupnih tehnika, informiranje, razvoj mjera djelovanja u slučaju izlivanja i praćenje kakvoće vode. Dosad su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2009. g.) i Hrvatska (2010. g.)

Ciljevi *Protokola o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum* su reguliranje pitanja vezanih uz održivu zaštitu od poplava putem prevencije i/ili smanjenja rizika od poplava, poduzimanjem odgovarajućih mjera i aktivnosti, uz adekvatne mjere za zaštitu okoliša, i on je potpisan 2010. godine. U skladu s odredbom *Protokola*, države stranke moraju razviti *Plan upravljanja rizikom od poplava* koji definira ciljeve upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na razini sliva, mjere kojima će se ti ciljevi postići, mehanizme koordinacije na razini sliva te način suradnje država stranaka u situacijama hitne obrane od poplava. Do sad su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2011.) i Republika Hrvatska (2012.)

Protokol o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save za cilj ima potaknuti uspostavu održivog upravljanja nanosom u slivu, baveći se kvalitativnim pitanjima (vezanima uz onečišćenje nanosa, uključujući procjenu rizika, kontrolu izvora i odlaganja kontaminiranog nanosa) i kvantitativnim pitanjima (poput nadzora jaružanja, erozija i bujica, sedimentacije, utjecaja brana i morfoloških promjena). Savska komisija usvojila je *Nacrt Protokola o upravljanju nanosom* i dostavila ga državama strankama 2010. g. na konačno usklađivanje. Sastanak posvećen završnom usklađivanju planira se organizirati što je prije moguće, po završetku propisanih nacionalnih postupaka za dovršetak pregovora.

Protokol o izvanrednim situacijama uz Okvirni sporazum uključuje nekoliko ciljeva orijentiranih na utvrđivanje rizičnih aktivnosti, njihova karaktera i mogućih posljedica, prevenciju, planiranje i pripremljenost u slučaju izvanrednih situacija, odgovarajući sustav uzbunjivanja i upozoravanja kompatibilan s postojećim sustavima na razini sliva, procjenu izvanrednih utjecaja, reakcije i uzajamnu pomoć država stranaka u slučaju izvanrednih situacija. *Nacrt Protokola o izvanrednim situacijama* Savska je komisija usvojila u ožujku 2009. godine i prosljedila ga državama strankama na završnu reviziju. Konačno se usklađivanje *Protokola* očekuje ovisno o razini spremnosti država stranaka.

Protokol o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum isprva je u cilju trebao imati reguliranje pitanja koja se tiču mjera osiguravanja integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save te eliminiranja ili smanjenja prekograničnih učinaka na vode ostalih država stranaka uzrokovane ekonomskim i/ili ostalim aktivnostima. Međutim, u međuvremenu su sve države stranke ratificirale *Espoo konvenciju* na koju se *Protokol* uvelike oslanja i organizirane su stručne konzultacije kako bi se preispitala stvarna korist od *Nacrta Protokola*. Zaključeno je kako *Protokol* u svom sadašnjem obliku više nije neophodan kao dodana vrijednost

postojećim mehanizmima. Savska komisija nedavno je osnovala radnu skupinu za daljnje razmatranje toga pitanja.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

U okviru rada Savske komisije, njezinih radnih skupina i Tajništva pružena je trajna pravna podrška, uključujući organiziranje sjednica Savske komisije, pripremnih aktivnosti za 4. sastanak država stranaka *Okvirnog sporazuma*, kao i pripremu raznih vrsta pisanih dokumenata.

Kako bi se potaknulo aktivno sudjelovanje ostalih vladinih i/ili nevladinih organizacija u radu Savske komisije i time uključili svi relevantni faktori koji bi mogli pridonijeti praktičnoj provedbi *Okvirnog sporazuma*, te se organizacije kontinuirano potiče da postanu promatrači pri Savskoj komisiji. Tijekom izvještajnog razdoblja, javna ustanova Park prirode Lonjsko polje i nevladina organizacija Slap dobili su status promatrača pri Savskoj komisiji.

Također treba napomenuti da je *Memorandum o razumijevanju i suradnji između Savske komisije i Crne Gore* potpisan 9. prosinca 2013. Predmet *Memoranduma* je suradnja između sudionika na područjima koja *Okvirni sporazum* pokriva, u cilju bolje koordinacije i učinkovitosti aktivnosti od obostranog interesa. Cilj je *Memoranduma* osigurati okvir za jačanje suradnje i koordinacije između sudionika te promicati duh praktične i pragmatične bliske suradnje orijentirane prema rezultatu te partnerstva u ostvarivanju zajedničkih strateških ciljeva vezanih uz održivo upravljanje vodama, a sve to uzimajući u obzir ciljeve i osnovna načela *Okvirnog sporazuma*.

6. Financijska pitanja

6.1. Proračun

Na 31. sjednici Savske komisije (Beograd, 20. veljače 2013.) donesena je odluka o prihvaćanju *Proračuna Savske komisije za financijsku godinu 2013.* (1. travnja 2013. – 31. ožujka 2014.), u ukupnom iznosu od 530.200,00 eura.

Prihvaćeni *Proračun* sastoji se od redovitih godišnjih doprinosa u iznosu od 487.960,00 eura (odnosno 121.990,00 eura po zemlji), prijenosa iz Rezervnog fonda u iznosu od 39.740,00 eura i od dijela UNECE-ove darovnice za provedbu projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, u iznosu od 2.500,00 eura.

Popis godišnjih doprinosa država stranaka i drugih primitaka u Opći fond, kao i popis troškova tijekom financijske godine 2013. nalaze se u Tablici 1 i Tablici 2.

Tablica 1. Pristigli redoviti godišnji doprinosi i drugi primici za financijsku godinu 2013. (u eurima).

<i>Država stranka</i>	<i>Primici za financijsku godinu 2013.</i>
Bosna i Hercegovina	121.990,00 ¹
Hrvatska	121.990,00 ²
Srbija	121.990,00 ³
Slovenija	121.990,00 ⁴
Ukupni primljeni iznos doprinosa	487.960,00
Prijenos iz Rezervnog fonda	39.740,00 ⁵
Razno	27.684,55 ⁶
Ukupni prihod Općeg fonda	555.384,55

Napomena: ¹ Doprinos je uplaćen 20. svibnja 2013. ² Doprinos je uplaćen u dva jednaka dijela, 10. lipnja i 11. listopada 2013. ³ Doprinos je uplaćen 10. svibnja 2013. ⁴ Doprinos je uplaćen 16. siječnja 2014. ⁵ Preneseni iznos za pokriće neočekivanih troškova. ⁶ Dio darovnica Europske komisije, UNESCO-a i UNECE-a za provedbu projekata.

Tablica 2. Troškovi po osnovnoj namjeni u financijskoj godini 2013. (u eurima).

<i>Proračunsko poglavlje</i>	<i>Rashodi¹</i>
Plaće i doplatci za osoblje	416.916,82
Tekući troškovi	32.364,83
Putni troškovi	28.012,54
Operativni troškovi	25.461,35
Oprema	2.345,25
Ukupni rashodi	505.100,79 ²

Napomena: ¹ Iznos rashoda na dan 31. ožujka 2014. ² U skladu s Financijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda bit će prebačen u Rezervni fond.

Proračunske stavke Općeg fonda usporedive su s prvobitno utvrđenim iznosima, što predstavlja 95% ostvarenja planiranog iznosa.

6.2. Financiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova

Tijekom financijske godine 2013. ukupni zaprimljeni iznos u Posebni i povjerenički fond iznosio je 150.639,76 eura, uključujući:

- iznos od 90.000,15 eura – darovnica Europske komisije (uplata predujma) za provedbu projekta *Podrška Savskoj komisiji za razvoj geografskog informacijskog sustava za rijeku Savu* i kamata na sredstva,
- iznos od 21.884,97 eura (29.910,13 USD) – darovnica UNECE-a (konačna uplata) za provedbu projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i kamata na sredstva,
- iznos od 33.750,43 eura – darovnica UNESCO-a za provedbu projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i kamata na sredstva, te iznos od 5.000,79 eura – darovnica SedNet-a / Deltaresa za provedbu podprojekta *Finalizacija i distribucija procjene ravnoteže nanosa u cijelom slivu rijeke Save* i kamata na sredstva, i
- iznos od 3,42 eura – kamata na sredstva u BiH fondu.

Ukupni troškovi Posebnog i povjereničkog fonda u financijskoj godini 2013. iznosili su 80.576,89 eura, a glavni dio toga iznosa bio je za provedbu projekata *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, i podprojekta *Finalizacija i distribucija procjene ravnoteže nanosa u cijelom slivu rijeke Save*.

6.3. Ostale aktivnosti

Tijekom financijske godine 2013. nastavljen je razvoj internog i eksternog financijskog upravljanja. Provedena je revizija financijskog upravljanja Savske komisije u financijskoj godini 2012., a Savska komisija uzela je na znanje *Izvešće o reviziji* na svojoj 33. sjednici.

DODACI

DODATAK I. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Enisa Babić	Članica Savske komisije (privremena)	Ministarstvo prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine
2.	Savo Gluvić	Zamjenik člana Savske komisije	VP "SAVA" Gradiška, Bosna i Hercegovina
Republika Hrvatska			
3.	Igor Butorac	Član Savske komisije	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
4.	Dražen Kurečić	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske
Republika Srbija			
5.	Miodrag Pješčić	Predsjedavajući, član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
6.	Vladan Zdravković	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine Republike Srbije
Republika Slovenija			
7.	Mitja Bricelj	Član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i okoliša Republike Slovenije
8.	Robert Koje	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

DODATAK II. Popis stručnih skupina Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih u financijskoj godini 2013.

Sljedeće su stručne skupine bile aktivne tijekom izvještajnog razdoblja:

- Stalna stručna skupina za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM);
- Stalna stručna skupina za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC);
- Stalna stručna skupina za sprječavanje poplava (PEG FP);
- Stalna stručna skupina za plovidbu (PEG NAV);
- *Ad-hoc* stručna skupina za RIS (*Ah* RIS EG);
- *Ad-hoc* stručna skupina za GIS (*Ah* GIS EG);
- *Ad-hoc* stručna skupina za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ah* HM EG);
- *Ad-hoc* pravna stručna skupina (*Ah* L EG);
- *Ad-hoc* financijska stručna skupina (*Ah* FIN EG).

Sukladno *Okvirnom sporazumu*, stručne su skupine predviđene kao službene platforme za pružanje pomoći, usmjerenje napora i koordinaciju svih aktivnosti Savske komisije povezanih s provedbom *Okvirnog sporazuma*. To također znači da svi relevantni materijali, dokumenti i prijedlozi koje Tajništvo pripremi trebaju proći evaluaciju u stručnim skupinama prije predlaganja Savskoj komisiji za odobrenje.

Sljedeći sastanci stručnih skupina održani su u financijskoj godini 2013.:

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto
1.	8. sastanak <i>Ah</i> HM EG	3. travnja 2013.	Zagreb
2.	26. sastanak PEG RBM	22. svibnja 2013.	Zagreb
3.	16. sastanak PEG NAV	4. – 5. lipnja 2013.	Zagreb
4.	22. sastanak PEG FP	14. – 15. listopada 2013.	Zagreb
5.	17. sastanak PEG APC	5. studenoga 2013.	Beograd
6.	27. sastanak PEG RBM	28. – 29. studenoga 2013.	Zagreb
7.	7. sastanak <i>Ah</i> FIN EG	16. prosinca 2013.	Zagreb
8.	9. sastanak <i>Ah</i> HM EG	17. prosinca 2013.	Zagreb
9.	9. sastanak <i>Ah</i> GIS EG	21. siječnja 2014.	Zagreb
10.	23. sastanak PEG FP	30. – 31. siječnja 2014.	Zagreb

DODATAK III. Popis projekata povezanih s Okvirnim sporazumom koji su provedeni, u tijeku ili pokrenuti u financijskoj godini 2013.

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provedbe	Vodeći partner (i) / Konzultant	Proračun (tisuća eura)	Izvor financiranja
Upravljanje riječnim slivom						
Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera	~ 2,5 godine	U tijeku	Započeo u travnju 2012.; Koraci 1 i 2 (od 5) provedeni	UNESCO, Savska komisija	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Ured u Veneciji), SedNet, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save	15 mjeseci	U tijeku	Započeo u siječnju 2014.	UNECE	~ 50,0	UNECE
Upravljanje poplavama						
Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save	40 mjeseci	Proveden	kolovoz 2010. – prosinac 2013.	Fakultet građevinarstva., Split, Hrvatska; Fakultet građevinarstva i geodezije, Ljubljana, Slovenija	~ 136,0 (170.000 \$)	UNECE
Razvoj plovidbe						
Master plan nove Luke Sisak	14 mjeseci	Proveden	2013.	IC Consulente, AT	1.275,0	EC (IPA HR)
					225,0	HR
Preliminarno rješenje za terminal opasnog tereta pri luci Slavonski Brod	10 mjeseci	Proveden	svibanj 2013. – ožujak 2014.	Parsons Brinckerhoff Ltd., SAD	1.487,5	EC (IPA HR)
					262,5	HR

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provedbe	Vodeći partner (i) / Konzultant	Proračun (tisuća eura)	Izvor financiranja
EIA i Glavni projekt plovnog puta rijeke Save (Dionica Brčko – Sisak)	~ 2 godine	U tijeku	Završen pregled preliminarnе dokumentacije; Glavni projekt u izradi	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (pregled); Witteveen+Bos, NL (glavni projekt)	2.125,0	EC (IPA HR)
					375,0	HR
Razminiranje i projektna dokumentacija (EIA i glavni projekt) plovnog puta rijeke Save (Dionica Beograd – Brčko)	~ 2 godine	U tijeku	EIA u izradi; Glavni projekt u izradi	AECOM, ES (studija); VPB i IGH, HR (glavni projekt)	5.270,0	EC (IPA BA)
Provedba RIS-a na rijeci Savi	3 godine	U tijeku	U Srbiji, proveden	Plovput, RS	~ 1.100,0	EC
			U Hrvatskoj, natječajni postupak završen, ugovor bi uskoro trebao biti potpisan		1.360,0	EC (IPA HR)
			U BiH, prikupljanje sredstava u tijeku		240,0	HR
Obnova Luke Brčko		U tijeku	Započeo 2012. Izrada projektne dokumentacije u finalnoj fazi. Pregovori o financiranju radova u tijeku.		5.800,0	Svjetska banka
Upravljanje informacijama						
Uspostava i završetak GIS-a za sliv rijeke Save – 1. faza provedbe	~ 2 godine	U tijeku	Dio 1: svibanj 2010. – kolovoz 2012. (s darovnicom EC-a za pripremu Plana upravljanja slivom rijeke Save); Dio 2: započeo u veljači 2014. (novi ugovor za darovnicu EC-a)	Konzultante još treba odabrati	168,0	EC
					22,0	Savska komisija
Hidrološka i meteorološka pitanja						
Izrada Detaljnog programa za razvoj hidrološke studije za sliv rijeke Save	12 mjeseci	Proveden	svibanj 2012. – lipanj 2013.	Fakultet građevinarstva i geodezije, Ljubljana, Slovenija	5,0	Savska komisija

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / Razdoblje provedbe	Vodeći partner (i) / Konzultant	Proračun (tisuća eura)	Izvor financiranja
Poboljšavanje upravljanja hidrološkim podacima i postupaka razmjene	12 mjeseci	U tijeku	ožujak 2013. – travanj 2014.	WMO	~ 50,0	EC (IPA)
Pitanja klimatskih promjena						
Plan adaptacije vode i klime za sliv rijeke Save	~ 2 godine	U tijeku	Započeo u lipnju 2009.; Finalizacija se očekuje u svibnju 2014.	Svjetska banka	~ 240,0 (~ 300.000 \$)	Svjetska banka
Razvoj riječnog turizma						
Promicanje razvoja ekoturizma u slivu rijeke Save	15 mjeseci	Proveden	travanj 2012. – lipanj 2013.	Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu, REC Hrvatska, ISRBC	~ 25,0	Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu
Sudjelovanje javnosti i uključivanje dionika						
Poticanje uključenosti interesnih skupina u upravljanje slivom rijeke Save – Prema uspostavljanju Savskog partnerstva za vode	9 mjeseci	U tijeku	Započeo u studenom 2010.; Odgoda u provedbi; Finalizacija se očekuje u prvoj polovici 2014.	GWP-Med	46,5	UNESCO, EC, GWP-Med

DODATAK IV. Popis planiranih projekata povezanih s Okvirnim sporazumom
Projekti izravno povezani s glavnim ciljevima Okvirnog sporazuma („lista A“)

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Proračun (tisuća eura)	Mogući izvor financiranja	Planirani početak provedbe
Razvoj plovidbe						
1	Građevinski radovi za obnovu plovnog puta rijeke Save	5-6 godina	Razvoj glavnog projekta u tijeku	~ 85.000	IPA, WB, EBRD	2015. (po završetku glavnog projekta)
2	Uspostava sustava za prikupljanje, obradu i odlaganje opasnog i brodskog otpada na rijeci Savi	~ 5 godina	Idejni projekt dostupan	~ 4.000	IPA, IPF	Po završetku projekta CO-WANDA
Upravljanje riječnim slivom						
3	Ocjena bioraznolikosti i ekološkog statusa nanosa, vode i biota u slivu rijeke Save	2 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	1.490	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva
4	Prema održivom upravljanju nanosom u slivu rijeke Save	~ 2,5 godine	Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	
5	Zaštita i održivo korištenje vodnih resursa iz aluvijalnih akvifera sliva rijeke Save	~ 2 godine	Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	
6	Provedba Plana upravljanja slivom rijeke Save	~ 2 godine	Idejni projekt uključen kao korak br. 6 u Plan akcije 2 („Jačanje suradnje na razini podsliva“) u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	2015. (čim države stranke podupru Plan upravljanja slivom rijeke Save)
7	Ažurirana Analiza sliva rijeke Save (u sklopu 2. kruga planiranja Plana upravljanja slivom rijeke Save)	~ 2 godine	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 7 u Plan akcije u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi	Aktivnosti započete u sklopu redovnog rada PEG RBM
8	Priprema 2. plana upravljanja slivom rijeke Save	~ 4 godine	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 8 u Plan akcije 2 u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Proračun (tisuća eura)	Mogući izvor financiranja	Planirani početak provedbe
Upravljanje poplavama						
9	Razvoj Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save	4 godine	Očekuje se završetak Programa za izradu Plana do kraja 2013.; Idejni projekt dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	do 3.000	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva
10	Održivo operativno predviđanje poplava u realnom vremenu i upravljanje vodnim resursima	3 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	2.900	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva
Sprječavanje i kontrola akcidenata						
11	Plan zaštite i spašavanja u slučaju onečišćenja voda u slivu rijeke Save	2,5 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	1.400	EU fondovi (npr. program SEE), GEF	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva
Upravljanje informacijama						
12	Uspostava i završetak GIS-a za Savu – 2. i 3. faza provedbe	~ 3 godine (2. faza)	Idejni projekt uključen kao Korak Br. 5 u Planu akcije 3 („Podrška sustavima za prikupljanje podataka koje je razvio ICPDR“) u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	
Hidrološka i meteorološka pitanja						
13	Hidrološka studija za sliv rijeke Save	2,5 godine	Dostupan detaljan program (ToR); dobila pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.250	Prijava (za projekte 9, 10 i 13) dostavljena WBIF-u	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva

Ostali regionalni projekti korisni za provedbu Okvirnog sporazuma („lista B“)

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Proračun (tisuća eura)	Mogući izvor financiranja	Planirani početak provedbe
Razvoj riječnog turizma						
1	Master plan za razvoj nautičkog turizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	Sažetak projekta dostupan	500 -1.000	EU fondovi (npr. program SEE)	
2	Uspostava pontonske mreže za turistička plovila duž rijeke Save	~ 1 godina	Prijedlog projekta dostupan	~ 500	EU fondovi (npr. program SEE)	Spreman za provedbu čim se osiguraju sredstva
3	Master plan za razvoj ekoturizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	„Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne	~ 500	EU fondovi (npr. program SEE)	
4	Uspostavljanje „eko-značke“ za sliv rijeke Save	6 mjeseci	„Prekogranične smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne	~ 100	EU fondovi (npr. program SEE)	
5	Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save	/	Prijedlog projekta za Fazu 1 (razvoj inicijalnog koncepta) dostupan; Projektni prijedlog za cijeli projekt u izradi	~ 75 (Faza 1)	EU fondovi (npr. program SEE)	Spreman za provedbu (faze 1) čim se osiguraju sredstva
Razvoj malog i srednjeg poduzetništva						
6	Razvoj infrastrukture za proizvodnju hrane i uzgoj ribe u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
7	Razvoj infrastrukture za tretman otpadnih voda i gnojiva u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
8	Razvoj malih hidroelektrana u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
9	Razvoj malih brodogradilišta i malih luka/marina u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
Prostorni razvoj						
10	Koncept integriranog prostornog razvoja za sliv rijeke Save	/	Idejni projekt	/	EU fondovi (npr. program SEE)	

DODATAK V. Popis sastanaka s dionicima koje je organizirala ili suorganizirala Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
1.	Sastanak o pripremnim aktivnostima za projekt <i>Urbanistički koncept prostornog razvoja uz rijeku Savu od izvora do ušća</i>	4. travnja 2013.	Zagreb	Udruge urbanista Hrvatske i Slovenije, Savska komisija
2.	Sastanak s PR kontaktima iz država stranaka na proslavi Dana rijeke Save 2013.	11. travnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
3.	Sastanak o pripremnim aktivnostima za projekt <i>Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save</i>	16. travnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
4.	Inicijalni sastanak o provedbi 2. koraka projekta <i>Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korištenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera</i> (projekt <i>BALSES</i>)	1. svibnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
5.	Sastanak s nacionalnim koordinatorima država stranaka za EU <i>Dunavsku strategiju</i>	2. svibnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
6.	2. sastanak Parlamenta mladih sliva rijeke Save	24.-25. svibnja 2013.	Posebni rezervat prirode Zasavica	Savska komisija
7.	Početak međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	25. svibnja 2013.	Zelenci (Kranjska Gora)	Grad Kranjska Gora, Savska komisija
8.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	25. svibnja 2013.	Ljubljana	Grad Ljubljana, Savska komisija
9.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	26. svibnja 2013.	Samobor	Zagrebačka turistička organizacija, Savska komisija
10.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	27. svibnja 2013.	Park prirode Lonjsko polje, Krapje	Park prirode Lonjsko polje, Savska komisija
11.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	28. svibnja 2013.	Gradiška	Općina Gradiška, Savska komisija
12.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	29. svibnja 2013.	Slavonski Brod	Grad Slavonski Brod, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
13.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	30. svibnja 2013.	Brčko	Distrikt Brčko, Savska komisija
14.	4. sastanak država stranaka Okvirnog sporazuma	31. svibnja 2013.	Sarajevo	Vijeće ministara BiH, Savska komisija
15.	Događaj u sklopu međunarodne biciklističke ture „Sava 2013.“	31. svibnja 2013.	Šabac	Turistička organizacija grada Šapca, Savska komisija
16.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	31. svibnja – 2. lipnja 2013.	Zagreb	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
17.	Kraj Međunarodne biciklističke ture „Sava 2013“ i centralna proslava u sklopu Dana rijeke Save 2013. u Srbiji	1. lipnja 2013.	Beograd	Republička direkcija za vode, Savska komisija
18.	7. sastanak skupine volontera u okviru UNECE-a WP.3/SC.3	4. – 6. lipnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
19.	3. (konačna) radionica dionika u sklopu pilot projekta UNECE Sava	5. – 6. lipnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
20.	2. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save	6. lipnja 2013.	Zagreb	NVO „SLAP“, Savska komisija i ostale organizacije
21.	Radionica o razmjeni hidroloških i meteoroloških pitanja u Slivu rijeke Save	6. - 7. lipnja 2013.	Zagreb	WMO, Savska komisija
22.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	8. lipnja 2013.	Županja	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
23.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	14. lipnja 2013.	Sisak	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
24.	Savski sajam (u sklopu projekta <i>Lijepa naša Sava</i>)	5. srpnja 2013.	Slavonski Brod	Coca-Cola HBC HR, MA i MMATI HR, Savska komisija, ostali partneri
25.	32.sjednica Savske komisije	9. srpnja 2013.	Zagreb	Savska komisija
26.	2. sastanak osnovne stručne skupine u sklopu projekta <i>BALSES</i>	13. rujna 2013.	Zagreb	Savska komisija
27.	33. sjednica Savske komisije	9. – 10. listopada 2013.	Zagreb	Savska komisija
28.	8. sastanak s lučkim kapetanima iz sliva rijeke Save	17. listopada 2013.	Ljubljana	Savska komisija, „Ljubljana Forum 2013“
29.	Sastanak Savske komisije o prioritetnim regionalnim projektima za sliv rijeke Save	18. listopada 2013.	Ljubljana	Savska komisija, „Ljubljana Forum 2013“
30.	3. (konačni) sastanak osnovne stručne skupine u sklopu projekta <i>BALSES</i>	14. – 15. studenog 2013.	Zagreb	Savska komisija
31.	5. sastanak Odbora za nadzor i koordinaciju projekta <i>Obnova i razvoj prometa i plovidbe na plovnom putu rijeke Save</i>	3. prosinca 2013.	Beograd	Savska komisija
32.	3. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save	4. prosinca 2013.	Zagreb	NGO „SLAP“, Savska komisija i ostale organizacije
33.	Predstavljanje rezultata projekta <i>Plan adaptacije vode i klime za sliv rijeke Save</i>	5. prosinca 2013.	Zagreb	Savska komisija
34.	Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Savske komisije i Crne Gore	9. prosinca 2013.	Beograd	Savska komisija
35.	5. sastanak o provedbi <i>Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav</i>	4. – 5. veljače 2014.	Zagreb	DC, ICPDR, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
36.	Sastanak s ravnateljima NHMS-ova iz zemalja sliva rijeke Save	3. veljače 2014.	Zagreb	Savska komisija
37.	34. sjednica Savske komisije	18. – 19. veljače 2014.	Podgorica	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Savska komisija
38.	Radionica o povezivanju sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save	4. – 6. ožujka 2014.	Zagreb	UNECE, Savska komisija

DODATAK VI. Pregled aktivnosti provedenih tijekom proslave Dana rijeke Save 2013. godine

Proslava Dana rijeke Save 2013. g. koja se održala u razdoblju od 24. svibnja do 5. srpnja 2013. uključivala je tri tipa manifestacija:

- One koje izravno organizira Savska komisija,
- One koji su organizirani kroz nacionalne projekte država stranaka (npr. projekti društveno odgovornog poslovanja tvrtke Coca-Cola), i
- Regionalni sastanci, koje je organizirala ili pohađala Savska komisija te ih iskoristila za promociju Dana rijeke Save i ključnih poruka povezanih uz njegovu proslavu.

Osim 4. sastanka stranaka *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* koji se održao 31. svibnja 2013. u Sarajevu pod sloganom "Sava - jedna rijeka, četiri zemlje, bezbrojne mogućnosti", koji je bio središnji događaj proslave Dana rijeke Save 2013., Savska komisija je organizirala dva dodatna događaja (Slike 5 i 6):

- 2. sastanak Parlamenta mladih sliva rijeke Save, i
- Međunarodnu biciklističku turu „Sava 2013.“



Slika 5. Plakati koji najavljuju 4. sastanak država stranaka i ostale događaje u organizaciji Savske komisije u sklopu proslave Dana rijeke Save 2013. g.



Slika 6. Logotipi Sastanka parlamenta mladih 2013. i Međunarodne biciklističke ture "Sava 2013."

Drugi sastanak Parlamenta mladih (Posebni rezervat prirode Zasavica, 24.-25. svibnja 2013.) pod nazivom "Mladi danas za Savu sutra" organiziran je uz podršku UNDP-a BiH i Coca-Cola HBC za Hrvatsku, Srbiju i Sloveniju. Oko 50 znanstvenika i nastavnika iz 8 srednjih

škola iz država stranaka okupili su se s ciljem da kod mlade populacije pobude svijest o izvanrednim okolišnim vrijednostima i ekonomskom potencijalu, mogućnostima korištenja vode, važnosti zaštite vode i vodnog ekosustava, kao i važnosti prekogranične suradnje u području sliva. Program je uključivao prezentacije (prethodno odabranih) najuspješnijih "eko-projekata" od strane sudionika, edukativni dio te razvoj simbola Parlamenta (logotipa i zastave) i statuta. Zaključci 1. i 2. sastanka Parlamenta bili su predstavljeni na 4. sastanku država stranaka. Informacija o sastanku Parlamenta mladih bila je proširena putem niza medija i web portala u državama strankama. Trenutačno su u tijeku pripreme aktivnosti za 3. sastanak Parlamenta.

Prva Međunarodna biciklistička tura "Sava 2013." održana je od 25. svibnja do 1. lipnja 2013. Osmodnevnna tura duga 880 km uključila je cijeli tok Save, od izvora Sava Dolinka do ušća rijeke Save. Osnovna skupina od osam iskusnih biciklista iz četiri zemlje odvozila je cijelu udaljenost, dok su se ostali biciklisti i građani pridruživali skupini na određenim dionicama. Glavni cilj ture bio je promicanje potencijala za razvoj biciklističkih staza uz Savu, uključujući i sve veće gradove u četiri zemlje. Uz medijsku pokrivenost događaja, poseban je dodatak izrađen na web stranici Savske komisije, sa svim relevantnim informacijama o turi, uključujući kratka izvješća biciklista i fotografije snimljene u okviru biciklijade. Osim toga, pripremljen je i video cijele turneje i objavljen na stranici Savske komisije.

Osim događaja koje je organizirala Savska komisija, cijeli niz aktivnosti proveden je kroz nacionalne projekte država stranaka, u koje je Savska komisija bila uključena kao partner ili kao gost, ovisno o tipu projekta.

- U Bosni i Hercegovini organiziran je niz događaja uz rijeku Vrbas (od 24. svibnja do 2. lipnja) u sklopu projekta *Program zaštite okoliša i razvoja turizma u slivu rijeke Vrbas*, koji provodi UNDP BiH, uz podršku Veleposlanstva Japana u BiH i općina, uključujući: potpisivanje "Povelje za čisti Vrbas" od strane gradonačelnika gradova iz sliva rijeke Vrbas, tradicionalnu ekološku rafting regatu duž cijele rijeke Vrbas, natjecanje rafting lige, tečaj Međunarodne rafting federacije i Sajam avanturističkog turizma, popraćene raznim događajima u gradovima duž rijeke, organiziranih u suradnji s lokalnim nevladinim udrugama i promotivnim agencijama. Svi su događaji bili medijski popraćeni.
- U Hrvatskoj se nastavila provedba projekta *Lijepa naša Sava*, koji financira Coca-Cola HBC Hrvatska. U 6. godini provedbe projekta, broj partnera dodatno se povećao na 45 organizacija i institucija (uključujući Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Coca-Cola HBC Hrvatska i Savsku komisiju, što ukazuje na kontinuirani porast uspjeha projekta. Na temelju sličnog koncepta kao i prethodnih godina, projekt je uključio četiri savska sajma (Zagreb, Sisak, Županja i Slavonski Brod), koje je posjetilo više od 15000 ljudi (prema Coca-Coli). Osim medijske popraćenosti, informacije o događanjima također su proširene putem web stranice projekta, koja je učinjena dostupnom i putem Facebooka. Osim projekta, organiziran je promotivni izlet brodom od Rugvice do Siska za sudionike 2. savjetovanja o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save (Zagreb, 6. lipnja 2013.), kao društveni događaj u sklopu konferencije.
- U Srbiji, proslava je uključila širok raspon aktivnosti ostvarenih na pet lokacija na rijeci Savi (Šabac, Obrenovac, Surčin, Novi Beograd, Beograd), čime je također obilježena proslava Dana rijeke Dunav 2013. u Srbiji. Događaji u organizaciji Direkcije za vode Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u suradnji s lokalnim nevladinim udrugama i civilnim sektorom uključivali su

čišćenje riječnih obala, lokalne biciklističke ture (pridruživanje biciklističkoj turi "Sava 2013"), sportska natjecanja, plovidbu na Savi, natjecanja u pecanju i pripremi fiš paprikaša, radionice i izložbe radova učenika osnovnih i srednjih škola, kao i središnju proslavu koja je obilježila kraj biciklističke ture "Sava 2013", održane 1. lipnja u Beogradu. Događaji su promovirani ili prikazani putem nacionalnih, regionalnih i lokalnih medija te na web stranicama brojnih institucija i organizacija u Srbiji.

- U Sloveniji je nastavljena provedba projekta društvene odgovornosti *Mojareka.si*, koji financira Coca-Cola HBC Slovenija. U 2013. projekt je proveden kroz niz projekata u slovenskim školama. Zaključna događanja uključivala su posjet pobjedničkoj školi Trebnje-Šentlovrenc, a na proslavi održanoj u Ljubljani najuspješnijim projektima i učenicima dodijeljene su nagrade. Osim projekta *Mojareka.si*, organiziran je događaj na Dan rijeke Save, u Sevnici, koji je uključio niz kulturnih i umjetničkih događanja te okrugli stol "Vode nas povezuju (Plovnost rijeke Save)".

Predstavnici Savske komisije nazočili su većini spomenutih događanja.

Osim navedenih aktivnosti, Dan rijeke Save 2013. i njegove ključne poruke promovirane su na dva regionalna sastanka, pri čemu je Savska komisija bila ili suorganizator ili aktivan sudionik:

- 2. savjetovanje o uređenju i višenamjenskom korištenju rijeke Save (Zagreb, 6. lipnja 2013.) i
- Regionalna konferencija "Distrikt Brčko - povezivanje znanosti i politike u vodnom sektoru" (Brčko, 28. lipnja 2013.).

U sklopu proslave distribuiran je cijeli niz promotivnih publikacija i širok spektar promotivnih artikala Savske komisije (Slika 7).



Slika 7. Promotivni artikli Savske komisije

DODATAK VII. Popis skraćenica

AEWS	Sustav ranog upozoravanja na opasnost od nesreća (Accident Emergency Warning System)
APC	Sprječavanje i kontrola akcidenata (Accident Prevention and Control)
APSFR	Područja od potencijalno značajnog rizika od poplava (Areas of Potential Significant Flood Risk)
BiH	Bosna i Hercegovina
CCNR	Centralna komisija za plovidbu rijekom Rajnom (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CO	Ured za Hrvatsku (Country Office)
DC	Dunavska komisija (Danube Commission)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Europska komisija (European Commission)
EG	Stručna skupina Savske komisije (Expert Group of the ISRBC)
EIA	Procjena utjecaja na okoliš (Environmental Impact Assessment)
ENVSEC	Inicijativa za okoliš i sigurnost (Environment and Security Initiative)
ERI	<i>Elektroničko izvješćivanje (Electronic reporting)</i>
ERUSRS	Forum regionalnih gospodarskih komora država stranaka (Forum of Regional Chambers of Commerce from the Parties)
<i>Espoo Convention</i>	<i>Konvencija UNECE-a o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)</i>
EU	Europska unija
EUSDR	<i>Strategija EU-a za dunavsku regiju (EU Strategy for the Danube Region)</i>
<i>FASRB</i>	<i>Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Framework Agreement on the Sava River Basin)</i>
FP	Sprječavanje poplava (Flood protection)
FRM	Upravljanje rizikom od poplava (Flood Risk Management)
FY	Financijska godina Savske komisije (Financial Year of the ISRBC)
GEF	Fond za globalni okoliš (Global Environment Facility)
GIS	Geografski informacijski sustav (Geographic Information System)

GWP	Globalno partnerstvo za vode (Global Water Partnership)
GWP CEE	Regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode za Srednju i Istočnu Europu (Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Sredozemno regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HBC	Hellenic Bottling Company
HM	Hidrološka i meteorološka (pitanja)
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (International Commission for the Protection of the Danube River)
IHP	Međunarodni hidrološki program (International Hydrological Programme)
IPA	Instrument predpristupne pomoći (Instrument for Pre-Accession Assistance)
ISI	Međunarodna inicijativa za nanos (International Sediment Initiative)
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission)
NAV	Plovidba (Navigation)
NEWADA	<i>Mreža uprava za plovni put Dunava (Network of Danube Waterway Administrations)</i>
NEWADA DUO	Nastavak projekta NEWADA
NGO	Nevladina organizacija (Non-Governmental Organization)
NHMS	Nacionalni hidrometeorološki zavod (National Hydro-Meteorological Service)
NtS	<i>Obavijesti skiperima (Notices to Skippers)</i>
OESS	Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PA	Prioritetno područje (<i>Strategije za dunavsku regiju EU-a</i>)
PEG	Stalna stručna skupina (Savske komisije)
PFRA	Preliminarna procjena rizika od poplava (Preliminary Flood Risk Assessment)
PIAC	Glavni međunarodni centar za uzbunjivanje (Principal International Alert Center)
PIANC	Stalni kongres međunarodne asocijacije za plovidbu (Permanent Congress of the International Navigation Association)
PR	Odnosi s javnošću (Public Relations)
RBM	Upravljanje riječnim slivom (River Basin Management)
RCC	Regionalno vijeće za suradnju (Regional Cooperation Council)

REC	Regionalni centar zaštite okoliša (Regional Environmental Center)
RIS	Riječni informacijski servis (River Information Service)
SedNet	Europska mreža interesnih skupina koje se bave upravljanjem nanosom (European Sediment Network)
SEE	Jugoistočna Europa (South East Europe)
SEETO	Observatorij za promet za jugoistočnu Europu (South East Europe Transport Observatory)
SME	Mala i srednja poduzeća (Small and Medium Enterprises)
ToR	Projektni zadatak (Terms of Reference)
UNECE	Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Obrazovna, znanstvena i kulturna organizacija Ujedinjenih naroda (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
US	Sjedinjene Američke Države
USACE	Inženjerski korpus Vojske Sjedinjenih Američkih Država (United States Army Corps of Engineers)
WANDA	<i>Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi na rijeci Dunav (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)</i>
WATCAP	<i>Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin)</i>
WB	Svjetska banka (World Bank)
WBIF	Okvir za investicije na Zapadnom Balkanu (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Okvirna direktiva EU-a o vodama (EU <i>Water Framework Directive</i> (Directive 2000/60/EC))
WMO	Svjetska meteorološka organizacija (World Meteorological Organization)
WWF	Svjetski fond za prirodu (World Wide Fund for Nature)